

Amicum non reputes, qui te presentem laudat. Si confu- lis amico, non queras placere ei: sed rationi. Dicas in con- sulendo, sicut uideretur: non precise, sic agendum est: quo- niam facilius de malo exitu consilii redargutio sequitur, quam de bono laus. Audisti quod ioculatores te uisitat. Attende quae sequuntur. Homo impudens ioculatori, cito uxorem habebit, cuius nomen erit paupertas. Sed quis erit huius uxoris filius? Derisio. Placet tibi uerbum iocu- latoris, sicut te non audire, sed aliud cogitare: ridens & gaudens de uerbis ioculatoris iam pignus sibi dedit. Ioculatores improperantes digni sunt suspendio. Quid est ioculator? mala improperans, animal homicidium secum portans. Ioculatoris instrumenta deo non placent. Audi de famulis. Famulum alti & elati cordis repelle ut futurum inimicum. Famulum tuis moribus blandientem, repelle. Famulo & uicino te presentem laudantibus resistas: alter cogitant te decessisse. Famulum de facili uerecundante dilige ut filium. Si uis edificare domum, inducat te neces- sitas, non uoluntas. Cupiditas edificandi, edificando non tollitur. Nimia & inordinata edificandi cupiditas, parit cito & expectat edificiorum uenationem: turris completa & arca uacuata faciunt ualde, sed tarde hominem pruden- tem. Vis aliquando uendere? Caue cum uendere uolueris, ne partem hereditatis uendas. Non uendas potentio- ri, sed potius minori pretio des minori: totum autem uen- de plus offerenti. Melius est grauem pati famem, quam pau- trimonij uenditionem. Sed melius est partem uendere, quam se uisuris subicere. Quid est usura? Venenum patri- monij. Quid est usura legalis? latro praedicens quod inter- dit. Nihil emas in confortem potentioris. Paruum color- tem patienter sustineas: ne tibi fortorem societ. Quae sit sit de usu uisum. Qui in diuersitate & abundantia uisum so- brius esse ille est, terrensus deus. Ebrius nihil recte facit, nisi cum in letum cadit. Senis unum, fuge confortium. Se- tis unum, quere confortium antequam colloquium. Qui te ebrium uerbis excusat, ebrietatem suam aperte accusat. Male sedet in tuuena uina cognoscere. Fuge medicum scie- tia plenum, & exercitio non probatum. Fuge medicum ebrium. Caue tibi a medico uolente in te experiri qualis ter alios de similibi morbo curabit. Catulos ualde paruos dimitte clericis & regibus. Canes custodes utiles sunt. Ca- nes ad uenandum plus confert quam conferant. Habes fi- lios, dispensatores tuorum bonorum non instituas. Sed diceas. Si aduersetur fortuna, quid prodest uiuendi doctri- na? Audi quid de hoc uiderimus: stultorum omittens cotin- gentia, & tandem se excusantes sub fortuna. Euenit aliqua- do fortuna. Sed seruans doctrinam, raro accusabit fortu- nam. Raro enim diligentiam cum infortunio sociabis: sed raris ad pigritiam infortunium separabis. Expectat piger si- bi subueniri a deo, qui in mundo isto uigilare praecipit. Tu ergo uigila, & leuitatem expendendi cum grauitate luendi compona. Appropinquat senectus: consulo quid deo potius quam filio tuo te committas. Disponis legata consulo quod primo seruitoribus quam sacerdotibus sol- ui mandes. Diligentibus personam tuam, non committas animam tuam. Committe animam tuam diligentibus animam suam. Dispone de rebus ante morbum. Saepe quis efficitur inuermittatis seruus, & seruus testari non potest: liber ergo testari, antequam serui efficiaris. Sufficit tibi quod de te dictum est. De filiis audi. Mortuo patre filij querunt diuisionem. Si nobiles sunt, melior est saepe eorum per mundum dispersio, quam hereditatis diuisio. Nam saepe est grauis eorum dissolutio in uisum modo heredi- tatis diuisio. Si laboratores sunt faciant quod uolunt. Si mercatores sunt, tutior est eorum diuisio, quam commu- nio: ne unum infortunium alijs imputetur. Mater uero for- te remanitari querit, stulte agit: sed ut sua peccata deplor- ret, utinam ipsa senex accipiat tuenem. Nam non ipsam, sed sua quae sunt: quibus habitis, debet cum eo doloris ca- licem quem optauit: ad quem eam perducant merita dam- nabilis senectutis.

Substantium dicere aliquid quod te papa beatissime Eugeni, uel edicere, uel delecter, uel consoletur. Sed nescio quomodo uult & non uult exire leta quidem, sed lenta oratio, dum certa- tim illi contraria imperare contendit, inhibet illa. Sed interuenit tua dignatio, qua hoc ipsum non percipis, sed petis: cum praecipere magis te deceat. Male state igitur ta dignate cedere, quia cedat pudor? Quid enim si cathedram ascendisti? Nec si ambules super pennas ue- torum, subdueris affectum. Amor enim nescit: agnoscit filium, & in insulis per se satis subiectus est, obsequitur spore, gratis obtemperat, libere reuertitur. Non sic aliqui non sic, sed aut timore ad ista impellunt, aut cupiditate. Hi sunt qui in facie benedicti mala autem in cordibus eorum. Blan- diunt coram, in necessitate deiecit. At charitas nunquam ex- cidit. Ego (ut ueris fatear) matris sum liberatus officio, sed non depradatus affectu. Olim mihi inuisceratus es: non tam facile erueris. Ascende in caelos, descende in abyssos, non recedes a me, sequar te quocumque ieris. Amari pauperam amabo pauperum & diuitum patre. Non enim si bene te nouit quia pater pauperum factus, ideo non pauper spiritus es. In te hac mutatione facta esse cōdico, nō de te, nec priori statui tuo successisse, promotione, sed accessisse. Monebo te, pēde nō ut magister, sed ut mater, plane ut amans. A mās magis uideat, sed ei qui nō amat, ei qui uisum nō sentit amoris.

De consideratione, liber primus.

Non iam ergo incipiam? Libet ab occupatio- bus tuis, quia in his maxime cōdoleo tibi. Cō- doleo dixerim, si tamen dolerem & tu. A tibi qui do- leo magis dixisse debueram, quia nō est condolere ubi nemo qui doleret. Itaque si dolerem, condoleo. Si non do- leo tū & ma rime scēns longius a salute absisterem membru- que obstupuit: & egrū sese nō sentire, periculosos labo- rare. Absit autē ut de te id suspicer. Noui quō dē delicias dul- cis qeris tux nō lōge antehac fruebaris, non potes distigē- uisse tā cito, ita subito nō dolere nuper subtraetas. Plaga recens, dolore nō caret. Neq; em̄ fa occultuit uulnus, nec in tam breui uersum in insensibile est. Quāquā si nō distigē- uis, nō deest tibi iugis materia iusti doloris a quotidiana nis facturis. Inuit? Cui fallor? uelleris a tua Rachelis am- plexibus: & quoties id pati cōtingit, toties dolor tuus re- nouetur necesse est. At quādo nō cōtingit? Quoties uis, & incassū quoties moues, nec promoues quoties cona- ris, & nō dat ultra? enteris, & nō parise? tetas & abripere? & ubi incipis, ibi desicis: & dum adhuc ordiris, succidunt te. Venerunt filij usq; ad partum (ait propheta) & uires nō habet parturicis. Nosti hoc, nemo te meli? Attrite sō- tis es, & instar uirulae Effraim doct? diligere tritum, sic (pace tua) sic se habet res tuae. Absit: haec est pars illius quae datus est in reprobum sensum. Ab his sanē cupio tibi pa- cem nō cū his. Nihil plus metuo tibi pace ista. Miraris si unquam possit accideri? Etiam dico tibi, si res (ut asolet) per consuetudine in incuria uenerit. Noli nimis credere affectui tuo quinque est. Nil tam fixum animo quod negle- citū & tempore nō obsolescat. Vulneri uetusto & neglecto callus obducit: & eo insanabile quo isensibile fit. Deniq; dolor continuus & acerbus, diuturnus esse non patitur. Nā si nō aliud extindit, necesse est cedat uel sibi. Enimo uero cito aut de remedio cōsolatione respicit, aut de assi- duitate stuporē. Quid nō inuertat cōsuetudo: quid non assiduitate duret? qd nō uisū cedat: quāris qd pra amar- tudine pri? exhorrebat, uisū ipso male in dulce conuersum est? Audi iustum quid lametef sup huiusmodi. Quae pri? Iob, 6.

Nota.

Primū tibi importabile uidebit aliquid, pcessu tēporis si assuecas, iudicabis nō adeo graue, paulo post & leue sen- ties, paulo post nec senties, paulo post etiā delectabit. Ita paulatim in cordis duritiam itur, & ex illa in auerfionem. Sic & grauis & cōtinuus dolor, citū ut dixi habiturus est exitū, aut sentiate profectū, aut insensibilitate. Hinc prius hinc tibi timui semper & timo, nō dilato remedio dolore nō sustines, periculo te streuocabiliter desperatus immer- gas. Veror iniqua nō in medicis occupatio? (qm̄ multae sunt) dū diffidis nō, frōte dures: & ita scētm teipsum quo- dammodo sensu prius uisū utilis qd doloris. Multo pru- denti? te illis subtrahas uel ad rps, quān patiare trahi ab ipsis, & duci certē paulatim quo tu non uis. Queris quor- ad cor durū. Nec pergas querere qd illud sit, si nō expa- uisti, tū hoc est. Solū est cor durū quod semetipsum non exhorret, quia nec sentit. Quid me iterrogas? Interroga Pharaonem Nemo durū cordis, salute unquam adept? est nisi quēforē miseris carnis, abstulit ab eo iuxta pphetam cor lapideū, & dedit cor durū. Quid ergo cor durum? Ipsum est quod nec cōpitione sciditur, nec pietate mol- litur, nec mouet precibus, minis nō cedit, flagellis duraf. Ingratum ad beneficia est, ad consilia iniduum, ad iudicia seuum, inuercidū ad turpia, impaudum ad pericula, in humanum ad humana, temerarium ad diuina, praeritō- rū oblitus, praesentū negligens, futura nō prouidens. Ipsum est cui praeritorū, praerit solas iniurias, nihil om- nino nō praerit, praesentū nihil nō perit, futurorū nulla nisi forte ad uisū cōdico prospectio ue preparatio est. Et ut in breui cūcta horribilis mali mala complectar, ipsum est qd nec deū timet, nec hoīem reuertur. En quo trahere te habet haec occupatioes maledictae, si tū pergis ut ceppisti ita dare te totū illis, nil tū tibi relinques. Perdīs rps: & si licet nō alterū me tibi exhibere Ichro, tu quoq; in his stulto labore cōsumitur, quae nō sunt nisi afflictio spiritus, euacuatio mentis, euacuatio gratiae. Nam fructus horum quid nisi araneum telar? Quo te, quale est illud de ma- ne usq; ad uesperā litigare, aut litigantes audire? Et utinā sufficeret dicit malitia sua, non sunt liberae noctes. Vix re- linquitur necessitati naturae, qd corpusculi pafatiōi sus- ficiat, & rursum ad iurgia surgitur. Dies diei erunt lites, & nox nocti indicat optare. uisq; adeo non est respirare in bonis, non est alteram capeferere requiem, nō uel rara in tererit octa. Nō ambigo te quoq; ista deplorare: at frustra illud, si nō & emēdare studueris. Interim tū sic semper fa- cias horro, nec te unquam ad ista duraueris quolibet usu uel assiduitate, Percussit eos & nō doluerit (ait dē) nihil tibi & illis. Iusti potius tibi aptare curato & affectione & uoce, qui ait. Quae est enim fortitudo mea ut sustineā, aut quis finis me? ut patienter agā? Nec fortitudo lapidū for- titudo mea, nec caro mea aena est. Magna uirt? patiētia, sed nō hāc tibi ad ista optare. Interdū impatiente esse pbabili? Tu ne approbes illorū patiētia quib? Paulus di- cebat. Libetere suffertes ispiētes, cū sitis ipsi sapientes. Ni fallor, ironia erat, & nō olas, sed suggestio quorundā mā- fuetudinīs, qui quasi datis manib? pscudo apostolis, a q- bus & seducti erāt, ad quaeq; ipsorum peregrina & praua dogmata trahere patientissime ferrent. Vnde & subdens, sustinetis em̄, inquit, si quis uos in seruitute redigit. Non bona patiētia, cū possis eē liber, serui te permittere fieri. Nolo dissimiles feruiturē, in qua certē indit cum necis redigeris. Hebetati cordis idicū est, pprā nō sentire cō- tinuā uexationē. Vexatio dat intellectū auditū (ait qdā) uerū est, sed si nimia nō fuerit, nam si fit, nō planē intel- lum dat, sed cōtēptū. Deniq; imp? cū in pfundū malorū uenerit, cōtēnt. Expergescere ergo, & pessime seruitutis fugū iam scāq; imminēs, mo iam nō modice premens, non tātū caue, sed horre. An ideo nō feru? ga non unū seruis, sed oibus nulla turpior seruit? grauior tue quān seruit? Tuo eorum: quā quocumq; ierit, post te trahunt, & ubiq; iudicos offendit suos. Tu quoq; dicit quae uel unquam sis li- ber, ubi tū? ubi tū? Vbiq; strepit? ubiq; tumult? ubiq; lugum tue seruitutis te pmit. Nec mihi reponas nūc apli

uocē, qua ait. Cum essem liber ex oibus, omnium serui me feci. Longe est istud a te. Numq; hac ille seruitute homini i. Cor. 9. bus inleuebat in acquisitione turpis quaestus Numq; ad eū de toto orbe cōfuebat ambitio, auari, simōiaci, sacri legi, concubinari, inuestuosi, & quaeq; istiusmodi mōstra homin: ut ipsius apostolica auctoritate uel obtineret ho- nores ecclesiasticos, uel recinerent? Ergo seruū fecit hō- cui uerere Xps erat & mori lucrum, ut plures lucrifaceret Xpo, nō ut lucra auereret auaritia. Nō est igitur qd de so- lerissima Pauli inuiditia & charitate tā libera quān libe- rali, seruiti cōuersioni tuae patrocinium sumas. Quā tuo dignus apostolatu, quā salubritus tuae cōfictae, quā fru- tuosius ecclesiae dei audias potius ipsum dicente. Precto i. Cor. 7. empti estis: nolite effici serui hominū. Quid seruitus indi- gnitas? (praesertim summo pontifici) quā nō dico omni- cie, sed penē omni hora, in iudare talib? reb? & pro talib? Deniq; qn̄ oram?, qn̄ docem? pplos, qn̄ edificamus eccle- siā, qm̄ meditamur in lege? Et quidē quotidie perirent in palatio leges: sed Iustiniani, nō dicit. Iustine etiā istud: Tu uideris. Nā certē, lex dñi immaculata, cōuerrens aias. Psal. 18. Hae autē nō tam leges quān lites sunt & caullationes, sub- uertetes iudiciū. i u ergo pastor, & cps aiarum, quā mēte obsecro sustines corā te semp silere illā, garrire istas? Fal- lor, si nō mouet tibi serupuli peruerfitas haec. Puto qd & interdū cōpellat clamare ad dñm cū ppheta. Narrauerit Psal. 118. mihi iniqui fabulatioes, sed nō ut lex tua. i ergo & te aude- libere phter sub tam graue mole incōuenientiae huius, & cui fas nō sit ceruice subducere. Nā si potes & nō uis mul- to magis seruus es hui? ipsius tā peruerfite uolūtatē tuae. An nō feru? cū dñatur iniquitas? Et maxime. Nisi tu forte indignus iudices hoīem tibi quān uisū dñari. Quid me- tereit, uolens seruus an inuitus? Nā & si coacta seruit? ferabilior, sed effectata inferior est. Et quid uis me fac- re inquis? Ut tibi ab his occupatioib? parcas. Impossibile fortasse respōdebis, sacculus cathedrae ualedicere posse. Recte hoc, si rumpere & nō magis interrumpere ista horta- rer. Audi ergo qd redarguā, qd iudicā. Si quod uisus & fa- pis, totum das actioni, cōsideratioi nihil, laudo te: in hoc nō laudo. Puto qd & nemo qui a Salomone audierit, qm̄- noratur actū, percipiet sapientia. Certe nec ipsi actioni ex- pediat cōsideratione nō praerenti. Si te totus usq; cō- nsum, iustar illius qui oibus oia factus est, laudo humani- tate, sed si plena sit. Quō autem plena, te exclusio: & tu ho- mo es. Ergo ut integra sit & plena humanitas, colligat & te intra se finis qui oēs recipit. Alioquin quid tibi pdest iuxta uerbum dñi, si in uiculis lucris: te unum perdes. Quāobre cū oēs te habeat, esto etiā tu ex habitib? unis. Quid solus fraudaris munere tuū? Vsq; que uades spiritus? & nō redies? Vsq; quo nō recipis te & ipse inter alios uice tuar? Sapientibus & insipientibus debitor es, & soli negas te tibi? Stultus & sapiēs, seruus & liber, diues & pauper, uir & femina, senex & iuuenis, clericus & laicus, iustus & im- pius, omnes pariter participāt te, omnes de fote publico bibunt pectore tuo: & tuosum siticus stabis: Si maledi- ctus qui partem suā facit deteriorē: quid ille qui se penit? reddat experte? Sanē detruent aquae tuae in plateas: hoies & iumenta & pecora bibant ex eis: quin & camelis pueri Abrahāe potū tribuas: sed inter ceteros bibe te de fonte pueri tui. Alien? inq; nō sibat ex eo. Nunq; tu alienus? Cui nō alienus, si tibi es? Deniq; qd sibi nequā, cui bon? Memēto pñde nō dico semp, nō dico saepe, sed uel inter- dum redere teipsum tibi. Vere tu quoq; te iter multos, aut certē post multos. Quid indulgentius? Hoc em̄ dico fm̄ indulgentiā, non fm̄ iudiciū. Puto & ipso apostolo in- dulgentiore me in hac parte. Ergo plusquam oportet in- quis nō isicior. Quid si ita oportet? Nā tu (ut cōfido) nō- stra non eris meticulosa in informatione cōtentus, sed abun- dabis magis. Sanē sic decet, te scilicet abundantiorē quān me audaciorē esse. Ergo quoq; mihi tutius iudico apud- maifestatē timiditate quān tēmeritate periclitari. Et for- tass nō secus moueri sapientē oportuit, ut fit qd scripiti

Psal. 27.

1. Cor. 13.

Mat. 8.

1. Cor. 9.

Mat. 16.

Roma. 1.

Psal. 77.

1. Cor. 9.

Mat. 16.

Roma. 1.

Psal. 77.

1. Cor. 9.

Mat. 16.

Roma. 1.

Psal. 77.

1. Cor. 9.

Mat. 16.

Roma. 1.

Psal. 77.

Eccl. 38.

1. Cor. 9.

Mat. 16.

Roma. 1.

Psal. 77.

1. Cor. 9.

Mat. 16.

Roma. 1.

Psal. 77.

1. Cor. 9.

Mat. 16.

Roma. 1.

Psal. 77.

pauc. 9. est. Da occasione sapienti, & sapientior erit. Audi tamen
1. Cor. 6. apostoli quid de hmoi sentiat. Sic non est iter uos sapies
Ibidem. ait ille, qui iudicat inter fratrem & fratrem. Et infert. Ad
ignominia uobis dico: contemptibiles qui sunt in ec-
clesia, illos constituit ad iudicandū. Itaq; fm apostolum,
in digne tibi utrasq; tu apostolicis officii uile, gradu cō-
temptibilem. Vnde & dicebat eps, episcopum instruens.
2. Tim. 2. Nemo militis deo, implicat se negocijs secularibus. Ego
autem parco tibi. Non enim fortia loquor, sed possibilis.
Putasne hęc tempora sustinerent si hominibus litiganti-
bus pro terrena hereditate, & flagrantibus abs te iudic-
tum, uoce dñi tui responderes? O homines, quis me cōstī-
tuit iudicē super uos? In quale tu iudicium uentures?
Luc. 12. Quid dicit homo rusticanus & imperitus, ignorans pri-
matum suū, in honorans summa & preexcellens sedem, de-
rogans apostolicę dignitatē. En tñ non monstrabunt pu-
to qui hoc dicerent, ubi aliquando quispiā apostolorum
iudex sederit hominum, aut diuifor terminorū, aut distri-
butor terrarum. Stetit deniq; lego apostolos iudicandos
sedisse iudicēs nō lego. Erit illud, non fuit. Itane immi-
nutor est dignitatis seruus, si non uult esse maior dño suo:
aut discipulus si nō uult esse maior eo qe misit: aut fili-
us si non transgreditur terminos quos posuerunt patres sui?
Aqui. 5. Quis me cōstituit iudicem aut ille dñs & magister: & erit
in iudicia seruo discipuloq; nisi iudicet uniuersos? Mhi ta-
men non uidetur bonus estimator rerum, qui indignum
putat apostolis seu apostolicis uiris non iudicare de talibus,
quibus datum est iudicium in maiora. Quid nō con-
temnant iudicare de terrenis possessiualibus hominū, qui
in celestibus & angelos iudicabunt? Ergo in criminibus
non in possessionibus potestas uestra: qm̄ propter illa, &
non propter has: acceptis clauis regni celorum: pręuiri-
catores utiq; exclusuri, non possessores. Vt sciat (ait) qd
filius hominis habet potestatem in terra dimittēdi peccata,
& cętera. Quenā tibi maior uidetur & dignitas & po-
testas, dimittendi peccata, an prædia diuidendi? Sed non
est cōparatio. Habēt hæc infima & terrena iudices suos, re-
ges & principes terrę. Quid fines alienos inuaditis? Quid
falce ueltram i alienā messem extenditis? Nō quia indig-
ni uos, sed quia indignum uobis talibus insistere: quip-
pe posterioribus occupatis. Deniq; ubi necessitas exigit: au-
dit quid censeat, non ego, sed apostolus. Si enim in uobis
iudicabitur hic mundus, indigni estis qui de minimis
iudicetis. Sed aliud est incidenter & currere in ista, causa
quidem urgente, aliud uero incumbere istis tanquā ma-
gnis dignisq; tali & tali intentione rebus. Itaq; hæc &
innumera talia diceret: si fortia dicerem, si recta si sincera.
Ephes. 5. Nunc autē qm̄ dies mali sunt, sufficit interim aduonitū
esse, non totam te, nec semper dare actioni, sed considera-
tionē aliquid tui & cordis & temporis sequestrare. Hoc
autē dico necessitatem intuens, non equitatem: quam quā
non sit præter æquum necessitati cedere. Nā si liceret qd
deceat, absolute per omnia & in oibus præferenda & uel
solam uel maxime colenda eam que ad oia ualeat, id est pic-
tate, profusius irrefragabilis ratio monstrat. Quid sit pietas
queris? Vacare considerationi. Dicas forsitan in hoc dif-
ferre me ab illo qui pietatem diffinit cultum dei. Nō
est ita. Si bene consideras, illius sensum meis expressi uer-
bis, & si tñ ex parte. Quid tā pertinēs ad cultū dei, quā
quod ipse hortatur in psalmo. Vacate & uidete quoniam
Psal. 45. ego sum deus. Quod sanē in partib; cōsiderationis præci-
puum est. Quid deniq; tam ad oia ualens, quā quę sp-
ritus quoq; actionis partes benigna quāda præsumptione
suas facit, præagendo quodammodo & præordinando quę
agenda sunt? Necessario sanē forte quę & præuisa &
præmeditata poterāt esse proficuo, præcipitata magis pe-
riculo sunt. Quod tibi met, si recordaris, in ipsis actioib;
causari, & in magnis quibusq; negocijs magna unum e-
cōsilijs rerum, frequenter accidisse nō ambigo. Et primum
quidē ipsum fontē suū, id est mentem de qua oritur purifi-
cat cōsideratio. Deinde regit affectus, dirigit actus, corri-

git excessus, componit mores, uitam honestat & ordinat.
Postremō diuinarum pariter & humanarū rerū sententiam
conferet. Hęc est que cōsilia dīsternat, hiantia cogit,
sparsa colligit, secreta rimatur, uera uestigat, uerisimilia
examinat, ficta & fucata explorat. Hęc est que agēda præ-
ordinat, acta recogitat, ut nihil in mēte residat aut in cor-
rectū, aut correctione egens. Hęc est que in prosperis ad
uera præsentit, in aduersis qua si non sentit, quorum al-
terum fortitudinis: alterū prudentię est. Ibi etiā aduertere
tibi est inuasiuim quendā cōcentū complexūq; uirtutū,
atq; alterā pendere ex altera: sicut hoc loco uidēs fortitu-
dinis matrē esse prudentiā: nec fortitudinē, sed temeritatē
esse quemlibet ausum que non parturiunt prudentia. Hęc
stem est que inter uoluptates & necessitates mediā quasi
quandā arbitra sedens, utriq; certis limitibus disternit
nat fines, istis assignans & prebens quod fat est, illis quod
nimis est demens: & sic ex alterutro tertiā formans uirtutē
quam dicunt temperantiā. Nempe temperantiā ipsa cō-
sideratio cōfert tam cum qui necessarijs pertinaciter demit
quā qui indulget superfluis: est & in admittendis necessa-
rijs. Huius sententię apostolus nō fauor tantum, sed au-
thor esse uidetur, qui curā carnis nostrę docet non per-
ci in desiderio. Dicens siquidē curā carnis nō persequi, sup-
flua cohibere, addēs in desiderio, necessaria non excludit.
Vnde mhi uidetur nō oīno absurdē diffinire temperantiā
qui hanc nec pōdere necessitatē, nec excedere dicat: iuxta
illud philosophi. Ne quid nimis. Iam de iustitia que una
ex quatuor est, nō me cōstat cōsideratiōe mētē præueniri
ut se formet in car: Sed cōm̄ necesse est prius cogitet, ut ex
normam ducat iustitię, nec factura utiq; alteri quod sibi
fieri nolit, nec quod sibi uelit fieri negatura. In his nōpe
duob; liquet integrę esse iustitię statū. Sed nec ipsa solū
taria est. Intuere etenim nunc meū etiā huius pulchrā
cōnexionē & coherentiā cū temperantiā, & item ambarū
cum duob; superiorib; id est prudentiā & fortitudinē. Nā
cum iustitię dicitur portio, quod sibi non uult fieri, quā
aliq; nō facere: porro perfectio qd ait dñs, quę cūq; uultis
ut faciant uobis hoies, & uos facite illis: neutri horū erit
nisi ipsa uoluntas de qua tota ducitur forma, sic ordinata
fuerit: ut, nec uelit aliquid superfluum, nec necessariū quid
superfluo nolit, quod quidē temperantię est. Deniq; &
ipsi iustitię ut iusta sit, temperantiā modū imponit. Nō
nimis esse iustis (ait sapiens) ostendens per hoc minime
approbandā iustitiā que temperantię moderantia non
fuerit. Quid qd & ipsa sapientiā hoc temperantię frenū
non respuit, dicente paulo fm̄ sapientiā ad deo sibi datam
nō pl; sapere quā, oportet sapere, sed sapere ad sobrietatē
tem: Sed & conuerso qd temperantię necessaria iustitiā sit
ostendat dominus arguens in euāgelio illorū temperantiā
qui abstinebāt ut uiderētur hominibus ieiunantes. Erat in
dico temperantiā: sed nō iustitiā in animo: quia non deo
placere: sed hominibus intendebant. Quomodo rursum
uel ista uel illa sine fortitudinē cū cōstet fortitudinis eē
non mediocris, cohibere uelle & nolle sum, inter angu-
stias patum & nimis: ut sit cōtenta uolūtas modo illo me-
dio, nudo, puro, solo, cōstare sibi, æquali undiq; sui, utpote
te ex omni parte pariter circumciso, quem solum consistat
esse uirtutis. Dico mhi quæso si potes, cui nam potissimū
mum trimum harū uirtutū medullitū hoc dandū censeas,
quod ita cumq; contentum est, ut uidetur esse prūū
singularum: An ipsū uirtus est, & nihil aliud? Sed sic uir-
tus non esset multiplex: sed essent oēs una. An potius quia
sine eo uirtus nō est, omnium quodammodo itima uis una
est & medula uirtutū, in qua sic ununtur ut proinde una
uideantur omnes: preferunt quod nō illud participando
cōmunicat: sed totum ā singularis atq; integrū possidetur.
Verbi causa. Quid tam iustitię, quā modicus? Alioquin
si quid extra modū reliquit, nō planē cuiq; tribuit quod
sui est, quod tamen sui ipsius est facere. Quid tā rursum
temperantię, quę non alium de peofecto temperantiā est,
nisi qd

nisi qd nil immoderatū admittit: Sed puto fatebere etiam
nō min; eē fortitudinis, cū uel maxime ipsa sit que ab in-
ruentibus uirtus, & quasi hinc inde suffocare conantibus,
purū illud potenter eruit & nendicat in quoddam stabili
le fundamentū boni, sedemq; uirtutis. Ergo modum istū
tenere iustitiā est, temperantię est, fortitudo est. Sed uide
ne in hoc differant, ut iustitię quidē in affectu res sit: for-
titudinē autē efficacitā eius, quod posseditio eius atq; usus
apud temperantiā. Restat iam ut uideamus ab hac com-
munione prudentiā non excludi. Nō me ipsa est que mo-
dum dñi animi neglectū possit habētū, & uitiorum inuidia
quasi in abditiis reclusum, & cooperitū quadam uetustatis
caligine, prior reperit & aduertit: Propterea dico tibi ā
paucis aduertit, quia paucorū prudentiā est. Itaq; iustitiā
querit, prudentiā inuenit, uendicat fortitudo, temperantiā
possidet. Non mhi hoc loco propositum est de uirtutib;
disputare, sed hoc dixerim hortās ad uacandū cōsidera-
tionē, cuius beneficio hæc & illa aduertuntur. Cui tā pio-
tāq; ut illi oculo nullā in uita operā dare, nō me uiam pde-
re est: Quid tñ: Si te philosophia huius totum rependē de
ueneris, prædecessores tui nō tā confueuerūt: eris mole-
stus quāmlarib; q, quasi qd patri uestigij subitio de-
ueris. Nepe id uideberis agere i suggestationē illorū. Sed
pueritū & notabere uulgari puerbio: qui hoc facit quod nullus,
migrant omnes: ueluti qui cupias admirationi fore. Nec
potes eorū omnia simul & subito uel errata corrigere, uel
excessus redigere in modum. Erit cum acceptis tempus
ut fm̄ sapientiā tibi a deo datā paulatim & opportune id
studeres. Interim sanē malo alterius utere in bonum quod
potes. Quāquā si de bonis, & nō de nouis sumamus exem-
pla nō deficiere Romani pōtiffices qui sibi oca inter maxi-
ma negotia inuenirent. Obfidio urbi, & barbaricus enis
ciuiū ceruicibus imminebat: nunquid tamen istud terruit
beatū Papam Gregoriū quomōs sapientiā scriberet in
oculo? Eo nempe repositū quod ex ueris præfatio liquet
obseruissimā & extremā partē Ezechielis tam diligenter
quam eleganter exposuit. Sed esto. Alius inoleuit mos: di-
es alii sunt: & alii hominē mores: & tempora periculosa nō in-
stant iam, sed extant. Fraus & circumuentio & uolentia in-
ualere super terram. Calūniatores multū defensor rarus.
Vbiq; potiores pauperiores opprimunt: non possum
deesse oppressis: non nego infurā patribus iudicium.
Nisi agitentur cause, audiantur partes, inter partes iudi-
care qd potest: Agitentur cause: sed scire oportet. Nam is
modus qui frequentatur, execrabilis planē: & qui non dī
eo ecclesiam, sed nec forum deceret. Miron nāq; quemad-
modū religiose aures tue audire sustinent hmoi disputa-
tiones aduocatorum, & pugnas uerborum, quę magis ad
subuersionē quam ad inuentionē proficiunt ueritatis. Cor-
rige prauū morē: & præcide linguas uaniloquas: & labia
dolosa claudē. Hi sunt qui docuerunt linguas suas loqui
mendacit, disertū aduersus iustitiā, eruditū pro falsitate.
Sapientes sunt ut faciāt malum: eloquētes ut impugnent
uerū. Hi sunt qui instruit a quibus fuerant instruendi,
altruit nō cōperta, sed sua: struit de proprio calumnias i
nocētię: destruit simplicitatē ueritatis: obstruunt iudicij
uias. Nihil ita absq; labore manifesta facit ueritatē, ut bre-
uis & pura narratio. Ergo illas quę ad te necesse erit in-
trare causas (neq; em̄ necesse erit) diligenter uelim: sed
breuiter decidere assuecas: frustratoriasq; & uenatorias
precidere dilaciones. Causa uideat intrat ad te, causā pau-
peris, & eius qui non habet quod det. Aliis alias multas
poteris committere terminandas, quāspas nec dignas
audierit iudicare. Quid em̄ opus est admittere illos quo-
rum peccata manifesta sunt præcederit ad iudiciū? Tan-
ta est impudētia nōnullorū: ut cū manifesta abitōis prau-
rigine sciat tota factes cause eorū, nō erubescat audire
tam flagitare, publicos censeat pios ad multorū cōscien-
tias: in quo uel suę solius satis poterat confundi iudicio.
Non fuit qui retonderat attritis frontes: & ideo plures fa-
cti sunt, & magis iduerunt. Sed & nescio quomodo uitio

sus conscientias uitiosorum nō refugit: & ubi oēs fordet,
unus feotor minime sentitur. Quis em̄ unquā uerbi causa
auarū auarus, immūdū immūdus, luxuriosum luxuriosus
erubuit? Plena est ambitiois ecclesiam: nō est tam quod ex-
horreat in studijs & molitionibus ambitiois: non plus
quā spēcia latronū i spolijs uitorū. Si Xpi discipul;
es, ignescat zelus tuus, exurgat auctoritas aduersus impu-
dētiā hanc & generale peccatē. Inuere magistorū sic facien-
tem, & audī dīcentē. Qui mhi ministrat, me sequatur. Nō Ioan. 12.
parat aures ut audiat: sed flagellū quo feriat. Verba nec fa-
cit nec recipit, nec enim sedet iudicans, sed insequitur pu-
niens. Causam tñ nō tacet: qd uidelicet domum orationis
negociationis fecissent. Ergo & tu fac similiter. Erubescat
uultū tuū istiusmodi negociatores, si fieri potest: si nō, tū-
meant. Et tu flagellum teneas. Timeant nummularij, nec si-
dant in nimis, sed diffidat: abscondant es suū ā te: scientes
effundere quā accipere paratiorē. Hoc studioso & cōstā-
ter agēdo, multos lucrifacies turpium sectatoris lucrorū
honestioribus officijs uendicando: multos ne uel audēat
hufusmodi attētare, seruabis. Adijce illud, qd nō parū pro-
ficiet & ad ferias quas tibi suadeo. Ita nempe nō pauca tibi
momenta temporū redimes ad uacandū cōsideratiōē:
quędā ut dixi negotia nec audēdo, quędā alijs cōmittē-
do: quę tua digna putaueris audierit, fideli quodam & ac-
cōmodo ipsi cause cōpēdio terminādo. De qua cōsilde-
ratiōe hīs addere aliqua cogito, sed lub alterius sane prin-
cipio libri, atq; hic fit finis istius: ne duplo te onerent mi-
nus suauis oratio, si & longa fuerit.

De consideratione. Liber secundus.

Memor promissū mei, quo ecce iam sequādiū te
neor apud te uir optime papa Eugeni, uolo ip-
so absoluerē uel sero. Puderet dilatiōis, si mhi
confictus forem incurie aut contemptus. Non
ita est: sed incidimus (ut ipse nosti) in tēpus graue. Quod
& ipi penē uisendi uisū uidebatur indicare cessationē,
necum studijs: cum dñs scilicet prouocatus peccatis nō-
stris, ante tempus quodammodo uisū sit iudicafie orbē ter-
rę, in æquitate quidem, sed misericordie suę oblit; Nō
peperit populo suo, nō suo nomini. Nō me dicit in gen-
tibus, ubi est deus corū: Nec mīrū. Ecclesie filij & qd chri-
stiano censent uocē, prostrati sunt i deserto, aut interfecti
gladio, aut fame consumpti. Effusa est contētio super prin-
cipes, & dñs errare fecit eos in inuulo & non in uia. Corri-
ptio & infelicitas in uis eorum. Pauor & merer & confu-
sio in penetrabilibus regum ipsorum. Quā cōsisti pedes
euāgelizātū pacē, amicitiatū bonarū. Diximus, pax & non
est pax: pmissū bona, & ecce turbatio. Quasi uerō teme-
ritate in opere isto aut leuitate uisū sim; Cūcūrim; planē
in eo nō quasi in incertum, sed te iubēte, imo per te deo,
Quare ergo scēuimus & non asperit, humilitatū? ant
mas nostras & nesciūt; Nam in hīs omnibus nō est aucti-
sus furor eius: sed adhuc manus eius extēta. Quā patē
ter interim adhuc audire uoces sacrilegę & Aegyptios
blasphemantes, quia callide eduxit eos ut occideret in
deserto: Et quidē iudicia dei uera, quis nesciat? At iudicij
cū hoc abyssus tanta, ut uideat mhi non immerito pmi-
ciare beatū, qd nō fuerit scādalizatus in eo. Quō tñ huma-
na temeritas audeat reprehēdere, qd minime cōprehēdere
ualer; Recordemur superiorum uocē dīcentē: quæ ā seculo
sunt, si forte sit cōsolatio. Nam quidam ita dixit: Memor
fui iudiciorū tuorū a seculo dñe: & cōsolatus sum. Rem di-
co ignotā nemini, & nūc memini notā. Nepe sic se habet
mortalū corda, quod scimus cū necesse nō est, in necessi-
tate nescim;. Moyses eductus? populū de terra Aegypti
meliorē illis pollicitus est terrā: Nam quādo ipsū aliter
sequeretur populus solam sapiens terrarū: Eduxit: eductos
tamē in terrā quam promiserat non introduxit. Nec est qd
ducis temeritati impuniti queat tristes & incipatus enē-
tus. Omnia faciebat dominō imperāte, dño cooperante,
& opus confirmate, sequētib; figuris. Sed populus ille
inquis duræ ceruicis fuit semper cōtētiōe agens contra

Mat. 9.

1. Cor. 6.

Ephes. 5.

Psal. 45.

Rom. 13.

Tob. 4. Matt. 7.

Mat. 7.

Eccl. 7.

Rom. 12.

Mat. 6.

Nota.

Psal. 113.

Psal. 160.

Exo. 32.

Psal. 18.

Nota.

Psal. 118.

Exod. 3.

dominū & Moysen seruum eius. Bene illi increduli & re belles. Hi autē quidē i pōs interroga. Quid me dicere opo...

Psa. 72.

Psal. 95.

Esate. 5.

Psal. 68.

Ibidem.

Mat. 16.

serim ego, totum. Noueris licet omnia mysteria, noueris lata terre, alta caeli, profunda maris: si te nescieris, eris simi...

Psal. 48.

Luc. 14.

Psal. 101.

Here. 1.

planē totū quiescere emūdate propheta: aliquid filiis suis apīs q' agerent reliquerūt: aliquid ipsi pareres tui tibi. Sed necta ad omē sufficis. Aliquid p'fectū tuo relitū...

Luc. 10.

Gala. 4.

Mat. 20.

Act. 3.

Ibidem.

Luc. 22.

Oice. 8.

Luc. 22.

Ibidem.

2. Co. 11.

Psa. 138.

Gal. 6.

1. Cor. 15.

1. Cor. 3.

unde exigendus es rationē. Exi dixerim quibusdam tunc passibus intēre sollicitudinis, & sollicitate intentionis. Neq; Mar. 16. em ipi q' iussu sunt...

Gen. 24.

Luc. 14.

Psa. 44.

Ephe. 6.

Psa. 49.

Iaco. 4.

Luc. 12.

Heb. 11.

Ibidem.

Nota.

Inspice tamen & tu ne forte & si fit unde merito placeas tibi: etiam in quo debeat displicere, non desit. Volo glorie testimonio cōfitear: sed non minus ut eodem ipso hu...

1. Cor. 4.

Psal. 38.

Phil. 3.

Ibidem.

Psal. 37.

Ioan. 21.

Cant. 6.

Gal. 1.

Ioan. 21.

se misit: & sic uenit ad ipsum: hinc nauigio peruenit. Quod tūde: Nempe signū singularis pontificis Petri: per quod non nauem unam, ut ceteri quicq; suam, sed fecerunt ipsum susceperit gubernam. Mare enim seculi est: naues ecclesie. Inde est q; altera uice nitar dū gradies sup aq;...

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Iob. 5.

Iob. 14.

Psa. 30.

Eph. 3.

Ibidem.

cū sibi homo lōgiorē promittit uitā. Larum cū in superfluas animus distendit curas. Alti. cum de se plus presumat. Profundū, cū se plus deficit. Qui ergo lōga sibi metitur tpa, nōne uerē ingreditur iter exterrimū, trāsiens uitae terminos pductōri sollicitudinē. Inde est q; homines in presentia sece exules per obliuionē in alta per inuicem sollicitudinem migrāt secula: nō profutura, imo nec futura. Similit̄ animus distēctus in multa, multis lacertatur curis necesse est. Nempe immoderata extēso exterrationem, & exterratio nimia scissione facit. Iam uerō alta puer. 16. presumpit, qd nisi ruina pscipitatio est. Legisti nāq; ante ruina exaltatur cor. Quid ē regione nimie pusillanimitatis defectio, nisi desperata qdā absorptio est. In hac fortis nō deficitur. Prudēs lōgioris uitae nō abducat fūcerto. Modest̄ moderatib; curas tēperabit ā superfluis: non deerit necessariis. Porro iustus altiora senon presumpserit loqueri cum iusto. Si stultus fuero, non leuabo caput. Tu ergo in hac cōsideratiōe tui caute ambules: & tota rēgate uerfies, ut nec p̄ uerō tibi tribuas: nec plus iusto parcas. Porro plus uerō tribuas, nō modo arrogando tibi qd non habes bonū: sed & quod habes ascribendo. Vigilanter discerne qualis ex te, & qualis sis dono dei, & non sit in spū tuo dolus. Erit autē ubi fideliter paries tua tibi, & que sunt del. deo, sine fraude resignes. Ex te mala, bona ā dño esse persuasum tibi nō ambigo. Sanē inter cōsiderandum qualis sis: etiam qualis fueris, ad memoriā reuocandū. Conferēda posteriora prioribus. Profectis ne in uirtute, in sapia, in intellectu, in iustitate mori, an ab his forte (quod ab istis) defeceris. Passetor sis an impatientior solito: iracundior lenior: insolentior an humilior: affabilior an asperior: exorabilior an difficilior: pusillior an animo an magnanimior: feruens in plusculum dissolutus: timorator an forte indigentior quā oportet. Quā latus tibi patet campus in hoc genere considerandi. Memoror ergo pauca, ueluti quaedā seminaria proferens: nō tñ ipse ferens, sed dans semē ferenti. Oportet finitescat tibi zelus tuus, clementia tua, dīgressio quoq; moderatix carundē uirtutum: qualis uidelicet in donādis inuēris, qualis sis in uicēcedis, quā in utroq; protius modū, local, spū obseruatur. Porro cōsideranda tria hec in usu uirtutū harū ne nō sint uirtutes, sed preter habere perant. Nepe eiusmodi nō natura uirtutes, sed usus facit. Nā ex se in differentes esse uisūtur. Tū est autē abutendo & confundendo facere uisū: aut bene, ordinateq; utēdo uirtutes. Solēt discretiōis oculo caligatē, alterutri sibi p̄cipere loca, terminos occupare. Porro caliginis duae sunt cause: ira, & mollior affectus. Is iudicij censurā enerauit: illa pscipit. Quomodo em̄ ab altero nō periclitetur aut pietas clementia, aut zelus recitudo? Turbatus p̄tra oculus, clementer nō inuenietur: suffusus fluxa quadam & muliebri mollitix animus, rectū nō uidet. Nō eris innocēs, si aut pūnas eum cui forte parcendum esset, aut parcas ei qui fuerat pūnedus. In tribulationibus quoq; quale te inuenieris, nolo dissimules. Si cōstāt in tuis cōdolenē in alienis, gaude. Recti cordis hoc, E regione peruerissimū, si cum in propriis deprebēdatis fortasse impatiens: minime in alienis tñ compatiens solentis. Quid in p̄p̄eris: nihil ne est qd cōsiderationē sollicitet? Est utiq; si diligenter attendas quā rarus semp extiterit qui non uel modice in p̄p̄eritate animū relaxauerit ā sui custodia disciplina. Qu hoc incautus nō fuit ad discipulam quod ignis ad ceram: qd solis radius ad niuem uel gratiam: Sapientis Dauid, sapientis Salomon fuit, sed blanditibus nō minus secum rebus aut parte, alter ex toto desipuit. Magnus qui incendens in aduersa nō excidit uel parū ā sapientia. Nec minor qui presens felicitas sit arripit nō trisit. Quāquā facillius inuenieris qui sapientia retinuerit contraria tibi fortuna, quā qui p̄p̄ita nō perdidit. Præferendus ille & magnus est, qui inter prospera saltē risus inderior, aut sermo insolentior, aut immoderator cura necis uel corporis nō irrepit. Et si recte lapsēs hortatur cum sibi

sapientia scribit in octo: cauendū & in octo octum est. Fugienda proinde ociositas, mater nugarū, nouerca uirtutū. Inter seclares nugae, nugae sunt in ore sacerdotis, blasphemiae. Interdū tñ si incidat, ferēda fortassis: referēda nūquā. Magis interueniēdū caute & prudētē nugacitati. Prorumpēdum sanē in scriū quid, qd nō modo utilis ter sed libenter audiat, & superfedant ociosis. Cōfessasti os tuum euangelio, talibus iam aperire illicium: astutere sacrilegū est. Labia sacerdotis, ait, custodiūt sciētiam: & legem requirunt de ore eius: non nugae profectō uel fabulas. Verbum scurrile quod facit urbanice nomine colorant, non sufficit peregrinari ab ore: procul & ab aere relegandum: sed ad cachinnos moueris: foedius mores. Porro detrahēre an detrahētē audire, quid horū dammabilis sit, non facile dixerim. De auaritia non est quod tuum fatigēs intuitū: cum pecunia tāquā paleam dicaris habere. Nō profus: nō est qd pro illa timeat ā dñs tuis. Sed est quod nō minus sapē: nec noxīe minus insidiari iudicātib; solet de quo maxime quid in tua laetate cōficta, latere te nolim. Quid illud sit queris? Acceptio personarum. Nō parū te reum peccati existimes, si facies peccatorum sumus: & non potius causas iudicas meritorum. Est item uitium cuius sit te immūne sentis, mater oēs quos nouit ex his qui cathedras ascēdunt, sedebis me iudice solitariū: q; ueraciter singulariterq; leuasti te supra te iuxta p̄phetā. Facilitas credulitatis hāc est: curā Thre. 3. callidissima uulpecula, magnorū nemine comperi satis cauisse ueritas. Inde est spūs pro nihilo ite multae: inde innocētū frequēs additio: inde praedicta in absentes. Gratulor autē tibi (nec em̄ assentationis apud te ueror incurere nota) gratulor iquā p̄sidere te uisq; adhuc absq; horū oim q̄rela multa: an & sine culpa, tu uideris. Nūc ad ea q̄ lub te sunt, cōsideratio intēdēda. At aliter p̄cipi hoc siquē tuis occupatōib; imo breuor cōpētior est.

De Consideratione. Liber tertius. Inis suporis libri huic principū ponit. Itaq; iuxta promissum illius, consideranda quae sub te sunt. Quena sint illa, nō est qd ā me querēdum putes sacerdotū optime Eugeni: rectus fortasse quae non sint querās. Orbe exēditum ei qui forte uolet explorare quae non ad tuam pertinent curā. Parientes tui destinati sunt non ad aliquas regiones: sed defellatur orbem. Ite in orbem uniuersum, dicitū est illis. Ipsi uerō uidentēs tunicas, cinere gladios, igitum eloque quum, & spūritū hebenentē, arma potētia deo. Quo non perueniūt uictores inelyti, filij excusorum? Quo nō sagittae potētium acutae cū carbonib; desolatoris? Et quis dem in omnē terrā exiit sonus corū: & in fines orbis terrae uerba corū. Penetrabāt & incēdebāt uerba illa incēda Luc. 12. igni quem dñs misit in terrā. Occumbēbant strenuissimī bellatores: sed nō succūbebāt: triumphabant & mortui. Nō mis cōfortatus est principatus corū: cōstituti sunt principes super omnē terrā. Eis tu successisti in haereditatē. Ira tu haeres, & orbis haereditas. At quatenus haec portio cōtingit, aut cōtingit illos, id sobria cōsideratiōe pensandū. Nō em̄ p̄ oēm reor modū, sed sanē quodā tenē (ut mihi uidet) dispensatio tibi sup illū credita est: nō data possessio. Si p̄gis usurpare & hāc, cōtradicit tibi qd dicit. Meus est orbis terrae & plenitudo ei. Nō tu ille de quo p̄pheta. Et erit terra possessio eius. Xps hic est, qd possessionem sibi uendicat & suae creationis, & merito redēptionis, & dono p̄ris. Cui em̄ alteri dicitū est. Postula ā me, & dabo tibi gētes haereditatē tuā, & possessionē tuā terminos terrae. Possessionē & dñi cōcedit hūc, curam illius habet. Pars tua haec ultra ne extēdas manū. Quid inquis? Non negas pestē, & dñari uetas? Planē sic. Quasi non bene p̄st. qd est i sollicitudine. Nūq; nō & ulla uisūto, & parū dñs subiectus est pedagogor. Nec tñ uille illa, nec is p̄r dñi dñs est. Ita & tu p̄ris ut p̄ideas, ut cōsulas, ut p̄cures, ut serues. Praes ut p̄ris, p̄ris ut fidelis serus & prudēs, quē cōstituit dñs sup familiā suā. Ad qd? Vt des illis escā in tpe. K

Mala. 2.

Thre. 3.

Mat. 16.

Psal. 119.

Psal. 106.

Luc. 12.

Psal. 138.

Psal. 144.

Psal. 49.

Psal. 2.

Mat. 24.